

Zásady správné přípravy do školy

- Domácí příprava začíná pozorným sledováním školního výkladu a přehledným vedením poznámkových sešitů.
- Domácí příprava na předmět by měla začít týž den, kdy byla látka ve škole vyložena. Křivka zapomínání praví, že týž den si pamatujeme z výkladu ještě docela mnoho, ale po dvou až třech dnech nás bude stát učení mnohem více úsilí.
- Každý den v týdnu by měl mít svůj stálý čas, kdy usedáme k učení. Tedy podle rozvrhu školní a mimoškolní činnosti začínáme např. každé pondělí v 16.00, každé úterý v 17.00 atd. až do konce týdne.
- Délka domácí přípravy na prvním stupni základní školy by se měla pohybovat kolem 1 hodiny, na druhém stupni základní školy kolem 2 hodin denně.
- Je dobré moudře řadit předměty uvnitř časového bloku. Nezačínáme nikdy pro nás nejobtížnějšími. Začínáme tím, co nám jde snadno, úspěch podepře naši vůli.
- Připravíme si látku tak, aby nám učitel nemusel do zkoušení zasahovat. Jako kdybychom si připravovali referát. Na prvním místě sdělujeme důležité informace, pak přecházíme k podrobnostem, popisům, detailům.
- V učebnici a v sešitě si přečteme daný text. Pak čteme ještě jednou a podtrháváme důležité informace. Můžeme si doplňovat čtení poznámkami, kresbou apod. Při dalším čtení se již snažíme částečně reprodukovat informace z paměti bez nahlížení do pomůcek. Zopakujeme nahlas nebo "v duchu" naučené informace. Na závěr hlasitě reprodukovujeme osvojené učivo. Tak si nejlépe zkontrolujeme, zda jsme si jej opravdu zapamatovali a zároveň si připravíme slova, kterými ve škole výklad podáme.
- Chceme-li si natrvalo zapamatovat, co jsme pochopili, musíme vjemy upevnit opakováním. Neexistují přesná pravidla určující, kolikrát musíme danou látku opakovat. Ale výzkumem bylo zjištěno, že často už po jednom dnu se 80% naučené látky zapomene. Proto čím dříve přistoupíme k opakování, tím méně času a úsilí potřebujeme.
- Některé informace si musíme zapamatovat v přesném znění, např. definice, pravidla, cizí slova. Tento způsob pamětního učení je mnohem náročnější, vyžaduje větší počet opakování. Při dlouhých pamětních úkolech (např. dlouhá báseň, větší množství cizích slov) je výhodnější učení s přestávkami než učení bez přerušení. Vrátime-li se totiž k látce, kterou už částečně známe, učíme se nepoměrně rychleji než poprvé.

Cizí jazyky – učení slovíčkům

- Bez učení slovíčkům ani den. Nejsou-li nová, opakujeme alespoň stará. Zkusíme si počítat, kolika novým slovíčkům jsme se denně naučili.
- Skupinu slovíček se učíme v různém pořadí, tak se sníží závislost vybavení jednotlivého slovíčka na pozici mezi ostatními.
- Učíme se jednak k českému slovu cizí, ale i k cizímu český význam. Je to proto, že první člen páru (signál) se vybavuje hůře než druhý (odpověď).
- Slovíčka nejen čteme a vyslovujeme nahlas, ale i píšeme, abychom si dobře zapamatovali jejich často odlišnou mluvenou a písemnou formu.
- Slovíčka začleňujeme do větného kontextu, tj. tvoříme na ně různé věty, obměňujeme je ve tvarech. Slovíčka umíme teprve tehdy, vybavují-li se okamžitě bez váhání. Pokud se objeví váhání, i když nakonec následuje správná odpověď, věnujeme danému slovíčku znovu pozornost. Váhání signalizuje tendenci k chybě.
- Slovíčka, která se pletou, si postavíme vedle sebe, vymežíme odlišnosti a ujasníme si, jaký význam odlišnosti mají. Osvědčí se nějaká mnemotechnická pomůcka.

Ostatní učení se jazyku

- Úvodní článek k lekci přeložíme, tím vždy začínáme. Volně jej převyprávíme.
- Projdeme mluvnická pravidla a důkladně se je naučíme.
- Vypracujeme cvičení, která se v lekci vyskytla. Cvičení překládáme do druhého jazyka, překlad zapíšeme a podle zápisu přeložíme zpět do původního jazyka. Výhoda je v tom, že máme kontrolu správnosti.

Matematika

- Matematika je předmět, kde o úspěchu nebo alespoň o dobré známce rozhoduje spíše zájem a pravidelná práce než speciální matematické nadání. Základním předpokladem úspěchu v matematice je ve všech případech pravidelná práce do školy. Jakmile začneme vynechávat a učit se matematiku jen tu a tam, jenom když čekáme vyvolání či písemku, jsme na nejlepší cestě nejméně ke čtyřce. A to i při nějakém nadání.
- Doma si nejprve pořádně projdeme všechno, co se dělalo ve škole. Pak spočítáme úlohy, které byly k domácímu cvičení, jedničkářům a dvojkařům by domácí cvičení mělo pro zvládnutí látky stačit, trokaři a čtyřkaři, zejména chtějí-li být lepší, by měli spočítat ještě něco příkladů navíc. Pokud látce nerozumíme, nezačínáme zkusmo tisíc příkladů, ale je nutné znovu si nechat látku vysvětlit.
- Je zkušenost, že pro žáka s dosud nevyužitým matematickým nadáním stačí tři týdny poctivé práce a matematika se pro něho stane hrou. Pro průměrně nadaného, který se však rozhodl udělat v matematice pokrok, se asi nedostaví hned za tři týdny, nicméně je dobré vytrvat a úspěch se dostaví. Odměnou bude i vytvoření návyku na pravidelnou práci, a to je jeden ze způsobů, jak přemoci nechuť k učení. Zásoba matematických informací a dovedností se začne patřičně ukládat do hlavy a situace bude, když ne hned vynikající, tak alespoň zachráněna.